

**A DEBRECENI REFORMÁTUS
HITTUDOMÁNYI EGYETEM SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI
SZABÁLYZATÁNAK**

3. SZ. MELLÉKLETE

Ikt. szám: 483/1300/3-2/2011.

TANULMÁNYI ÉS VIZSGASZABÁLYZAT

1–11. számú módosítással egységes szerkezetbe foglalt szövege

**Debrecen
2015. június 16.**

III. AZ ISMERETEK ELLENŐRZÉSÉVEL KAPCSOLATOS RENDELKEZÉSEK

Előzetes feltételek

25. §

(1) Államilag finanszírozott/állami ösztöndíjas hallgató akkor bocsátható vizsgára, ha a szorgalmi időszak befejezéséig előírt kötelezettségeinek eleget tett.

(2) A költségtérítéssel/önköltséges képzésben részt vevő hallgató költségtérítési/önköltségi és egyéb fizetési kötelezettségének eleget téve bocsátható vizsgára. Ellenkező esetben a Tanulmányi Osztályon a hallgató a leckekönyvét nem veheti fel, a vizsgára jelentkezés letiltására kerül sor, és az elektronikus tanulmányi nyilvántartó rendszerbe sem lehet számára jegyet beírni.

(3) A tantárgy teljesítésének feltételeit a tanszékek az egyes félévek elején kötelesek közölni a hallgatókkal, s ezek a félév során nem módosíthatók. Ellenkező esetben a hallgatók jogorvoslással élhetnek a rektornál.

(4) A tantárgy szorgalmi időszakra előírt tantárgyi követelmények nem teljesítése esetén az oktató a leckekönyv aláírását megtagadja, az elektronikus tanulmányi nyilvántartó rendszerbe pedig az „aláírás megtagadva” bejegyzést teszi, amit az adott félévben nem lehet javítani.

(5) Amennyiben a hallgató a vizsgán nem jelenik meg, az oktató a vizsgát követő három napon belül az elektronikus tanulmányi nyilvántartó rendszerben „nem jelent meg” bejegyzést tesz a hallgatónak. A vizsga ismételt elmulasztása esetén az oktató „nem teljesítette” bejegyzést tesz. Ennek határideje a vizsgaidőszak utolsó napja.

Az ismeretek ellenőrzésének és értékelésének főbb formái

26. §

(1) A megfelelő – a képzési célhoz igazodó, egymásra épített – ellenőrzési formákat a mintatanterv, ezek tartalmi követelményeit a tantárgyi program határozza meg.

(2) A DRHE értékelési rendszere abszolút tudásmennyiséget mér, és ezáltal biztosítja, hogy az érdemjegy és a kurzus teljesítésére fordított munkaóra egy átlagos hallgatónál arányban legyen egymással.

(3) A tananyag ismeretének értékelése lehet:

- a) ötfokozatú (szigorlat, vizsga, gyakorlati jegy): jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1),

- b) háromfokozatú (minősített) aláírás: jól megfelelt (5), megfelelt (3), nem felelt meg (1),
- c) egyfokozatú aláírás.

(4) A tantárgyak főbb számonkérési formái a következők:

- a) **gyakorlati jegyet vagy minősített aláírást** ír elő a tanterv, ha a tantárgy gyakorlati alkalmazása, az alkalmazási készség értékelése a képzési cél szempontjából lehetséges és szükséges. A gyakorlati jeggyel értékelendő tantárgy követelményeit a hallgatónak a szorgalmi időszakban kell teljesítenie. Az elégtelen gyakorlati jegyet hitéleti szakokon nem lehet javítani. Nem hitéleti szakokon az elégtelen és az elégtelennél jobb gyakorlati jegyet a vizsgaidőszakban lehet javítani. Az érdemjegyet legkésőbb a vizsgaidőszak vége előtt egy héttel a hallgató leckeönyvébe be kell írni.
- b) A **vizsga** formája lehet írásbeli vagy szóbeli (kollokvium). Ennek keretében arról kell meggyőződni, hogy a hallgató milyen szinten sajátította el a tananyagot, illetőleg arról, hogy képes lesz-e az erre épülő további tananyag elsajátítására. A vizsga értékelése ötfokozatú minősítéssel történik. Írásbeli vizsga eredmények ismertetésekor és az oktató által megadott időpontban a hallgató jogosult kijavított dolgozata megtekintésére. Az írásbeli vizsga a szorgalmi időszak alatt a kurzusleírásban rögzített feltételek szerint több részletben is teljesíthető (zárthelyi dolgozat).
- c) a **szigorlat** a képzési cél szempontjából alapvető tantárgyak anyagát lezáró komplex számonkérés. A szigorlat értékelése ötfokozatú minősítéssel történik.
- d) az **alapvizsga** összevont kollokvium, tehát több félév vizsgaeredményeiből adódik össze, teljesítése pedig előfeltétele a tanulmányok további folytatásának. Az alapvizsga írásbeli és szóbeli vizsgákból áll. Sikertelen alapvizsga esetén a hallgató a következő félév megkezdése előtt ismételten vizsgát tehet.
- e) a hallgatók kötelező szakmai gyakorlatát a tanterv előírásaitól függően ötfokozatú minősítéssel vagy háromfokozatú **minősített aláírással** kell értékelni.
- f) a **záróvizsga** a tanulmányokat lezáró komplex, szóbeli és írásbeli vizsgát magába foglaló számonkérés.

Vizsgaidőszak

27. §

(1) A vizsgaidőpontokat a tanszékek írják ki úgy, hogy a hallgató a vizsgákat arányosan elosztva tehesse le, és a sikertelen vizsgákat még a vizsgaidőszakban megismételhesse (javítóvizsga). A tanszék köteles tantárgyanként legalább három, egymástól minimálisan egy hét távolságra lévő vizsgaidőpontot kijelölni. A kiírt

vizsgahelyek száma legalább a kurzust felvett hallgatók létszámának 120%-a kell, hogy legyen. Az utolsó hétre már csak második vizsgára való bejelentkezés lehetséges. Adott vizsgára érvényesen jelentkezni egyetlen vizsgaidőszakban összesen kétszer lehet. A hallgatók által kért vizsgahalasztás miatt a vizsgáztató nem köteles újabb vizsgaidőpontot kiírni.

(2) Amennyiben a vizsgát az oktató nem tudja megtartani, úgy köteles az aznapra bejelentkezett hallgatóknak az írásbeli vizsga lehetőségét felkínálni, vagy a hallgatók számára a kijelölt vizsgaidőpontokon túl külön időpontokat is biztosítani. Vizsga időpontját előrébb hozni nem lehet. A kiírt vizsga szabályszerű megtartását vagy pótlását az illetékes tanszékvezető ellenőrzi.

(3) A hallgatókat a vizsgaidőpontokról és a vizsgáztatásban közreműködőkről a vizsgaidőszak megkezdése előtt legalább három héttel tájékoztatni kell. A vizsgára jelentkezés az elektronikus tanulmányi nyilvántartó rendszerben történik a vizsga előtti nap déli 12.00 óráig.

(4) A vizsgaidőszakon túli időpontra, de legfeljebb a következő félév regisztrációs hetének végéig, csak az oktatási rektorhelyettes engedélyezhet vizsgát. A vizsgaidőszak utáni vizsga díjköteles; a szolgáltatási díj alól az oktatási rektorhelyettes – a halasztott javítóvizsga kivételével – mentességet adhat.

(5) A hallgató – az oktatóival történő előzetes egyeztetés alapján – a szorgalmi időszakban is tehet vizsgát (elővizsga), amelyet a leckekönyvben és az elektronikus tanulmányi nyilvántartó rendszerben rögzíteni kell.

(6) A sikeres elővizsgát követően a hallgatót az óralátogatás alól fel kell menteni.

(7) Az elővizsga – illetve az arra való felkészülés – miatt a hallgató egyéb tanulmányi (pl. a más tanórán való részvétel) kötelezettsége alól nem mentesül.

A vizsgáztatás rendje

28. §

(1) A szóbeli vizsgák – ideértve a záróvizsgát is – nyilvánosak. A vizsgán a vizsgázó hallgatón és a vizsgáztató oktatón kívül még legalább egy hallgatónak jelen kell lennie. Vizsgázni csak leckekönyvvel lehet.

(2) A megállapított időpontban a hallgató köteles a vizsgán megjelenni. Ha a hallgató a kitűzött időpontban nem vizsgázik, tudása nem értékelhető, a leckekönyvbe és az elektronikus tanulmányi nyilvántartó rendszerbe a tantárgy mellé „nem jelent meg” bejegyzés kerül.

(3) Szóbeli vizsgán a vizsgázó számára lehetővé kell tenni a felelet előtti rövid felkészülést. Az írásbeli vizsga időtartama legalább 45, legfeljebb 120 perc lehet, a konkrét időkeretet a tantárgyleírás rögzíti.

(4) A vizsgák zavartalanságáért, nyugodt légköréért a vizsgáztató, illetőleg a vizsgabizottság elnöke felelős.

(5) A szigorlatot legalább háromtagú bizottság előtt kell letenni, és arról jegyzőkönyvet kell vezetni. A szigorlati bizottságot és annak elnökét az adott szakot gondozó intézet vezetője kéri fel. A bizottság elnöke csak az adott intézet vezető oktatója lehet. A szigorlaton a hallgatónak írásban rögzített tételek közül kell húznia. Amennyiben a tétel „A” és „B” részből áll, a szigorlati felelet csak akkor elfogadható, ha a hallgató a tétel mindkét részből legalább elégségesre felelt. Sikertelen felelet esetén a hallgatónak a szigorlati bizottság köteles egy újabb tételt felkínálni. A szigorlati érdemjegyet ebben az esetben a két felelet átlaga adja. A szigorlat feleletei alatt a bizottság legalább két tagjának jelen kell lennie.

(6) Minden megkezdett vizsgát az oktatónak 5 fokozatú érdemjeggyel kell lezárnia. A tantárgy teljesítésének értékelésére használt fokozatok: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1). A tantárgyhoz tartozó kredit megszerzéséhez legalább elégséges eredményt kell a hallgatónak teljesíteni.

(7) A DRHE értékelési rendszere abszolút tudásmennyiséget mér. Az ötfokozatú értékelés szempontjai:

- a) Jeles (5) osztályzat adható, ha a hallgató bizonyosságát adja, hogy az egész anyagot érti, azt összefüggően, rákérdezések nélkül, szabatosan és világosan adja vissza, az ellenőrző kérdésekre is hibátlanul felel. Írásbeli dolgozatoknál a teljesítmény a 90%-os határt eléri, vagy efölött van. Tesztek átlaga legalább 4,7.
- b) Jó (4) osztályzat adható, ha a hallgató az egész anyagot alaposan ismeri, lényegi hibát nem ejt feleletében, de egy-két apró részletre nem terjed ki a figyelme, illetve a folyamatos számadásban akadozik. Írásbeli dolgozatoknál legalább 80%-ra teljesíti a követelményt, teszteknel a zárthelyi átlaga legalább 3,7.
- c) Közepes (3) osztályzat adható annak a hallgatónak, aki az anyag egészét tekintve tájékozott, de néhány kérdésben pontatlan vagy bizonytalan, részletkérdésekben többször hibázik, vagyis általában az derül ki, hogy a tárgyat összefüggésében jól áttekinti, de felkészülése nem elég alapos. Írásbeli dolgozatának teljesítménye legalább 65%-os, a tesztek átlaga pedig legalább 2,7.
- d) Elégséges (2) osztályzat adható annak a hallgatónak, aki a kredit megszerzéséhez szükséges követelményeket minimális szinten teljesítette. Az anyagot áttekinti ugyan, de lényegi kérdéseket illetően is többször hibázik, az anyag súlypontozásában téved. Írásbeli teljesítménye az 50%-ot elérte, illetve tesztjeinek az átlaga 2,0-nál nem rosszabb.

(8) Elégtelen (1) osztályzat jár általában az elégséges (2) osztályzat kívánalmainak hiánya miatt. Mind szóbeli, mind írásbeli vizsga esetén adható elégtelen akár egyetlen, igen súlyos szakmai tévedés vagy mulasztás megnyilvánulása esetén is, ha abból akár a szaktárgy, akár az egyetemi kívánalom negligálása állapítható meg. Elégtelen (1) osztályzatot kell adni a vizsgára akkor, ha a két, egyidejűleg húzott tétel közül a

vizsgáló bármelyiket nem tudja legalább elégségesre (2), vagy ha bármelyik tételét visszaadja.

(9) Elégtelen osztályzat és az adott vizsgából való azonnali kizárás jár meg nem engedett eszközök és módszerek alkalmazása esetén.

(10) Ha az adott kurzust a hallgató harmadjára vette fel, vagy ha a vizsgáztatás során elfogultságot, szabálytalanságot észlelt, sikertelen vizsga esetén kérheti, hogy a megismételt vizsgát bizottság előtt tehesse le, amennyiben a vizsgáztatást egy oktató végezte. A bizottsági vizsgát a hallgató az intézetvezetőnél kezdeményezheti. A bizottságnak az eredeti vizsgáztató is tagja.

(11) Elégtelen (1) érdemjegyet a vizsgaidőszak végéig az ismétlő vizsga szabályai szerint egyszer lehet javítani. A sikertelen vizsga és az utóvizsga között legalább három napnak kell eltelni. A súlyozott tanulmányi átlagba a sikeres vizsga eredményét kell beszámítani.

A jegymegajánlás

29. §

(1) Szóbeli vagy írásbeli vizsgával számon kérendő tantárgyból, amelynek előadásaihoz olyan szeminárium (gyakorlat) is csatlakozik, amelyen a hallgatónak a szorgalmi időszakban objektíven megítélhető tanulmányi kötelezettségeket kell teljesítenie (pl. olvasónapló, egyéni referátum, szemináriumi dolgozat), az oktató a hallgatónak az oktatási időszakban nyújtott teljesítményei alapján, jeles vagy jó osztályzatot ajánlhat meg.

(2) A megajánlott értékelést (osztályzatot) a hallgató nem köteles elfogadni, kérheti a vizsgára bocsátását.

(3) Tanító szakon az országos tanítási versenyeket megelőző házi tanítási versenyek első három helyezettje – a tanszékvezető javaslata alapján – mentesül a zárótanítási kötelezettség alól. Leckekönyvébe "jeles" osztályzat kerül.

(4) A hallgató az OTDK-n 1–3. helyezést vagy különdíjat elért dolgozatát szakdolgozatként benyújthatja, annak védelme alól mentesül, a dolgozatra és annak védelmére pedig a záróvizsga keretében jeles-jeles osztályzatot kap.

A sikertelen vizsgák megismétlése

30. §

(1) A számonkérés sikertelensége esetén a vizsgáztató köteles az elégtelen osztályzatot, illetőleg a „nem felelt meg” értékelést a hallgató leckekönyvébe és az elektronikus tanulmányi nyilvántartó rendszerbe is bejegyezni.

(2) A hallgató az elégtelen vizsga vagy gyakorlati jegy, illetve nem felelt meg minősítés kijavítását egy félévben egy alkalommal kísérelheti meg. Ha a javítás sikertelen, a hallgató a tantárgyat egy későbbi félévben ismét felveheti.

(3) Ugyanabból a tantárgyból valamely későbbi felvétele során tett harmadik és további vizsgáért (ismételt javítóvizsga) a hallgatónak szolgáltatási díjat kell fizetni. A harmadik és további vizsgák számításánál az adott tantárgy újrafelvételét megelőzően tett sikertelen vizsgák számát is figyelembe kell venni.

(4) A hitéleti szakos hallgatók vonatkozásában a (3) bekezdésben rögzített szolgáltatási díjat 2011. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben kell alkalmazni úgy, hogy a 2011. szeptember 1-je előtt egy adott tantárgyból tett első és második sikertelen vizsgát a szolgáltatási díj megállapítása során nem kell figyelembe venni.

(5) Elégtelen zárótanítást vagy zárófoglalkozást a következő zárótanítási időszakban lehet javítani.

(6) Hitéleti szakon elégtelen kápláni szigorlatot az adott félévben nem lehet javítani, a hallgató a tantárgyat azonban egy későbbi félévben ismét felveheti.

A sikeres vizsga javítása

31. §

(1) Ha a hallgató a sikeres vizsgán kapott érdemjegyet, értékelést javítani akarja, félévenként egy tantárgyból ugyanazon vizsgaidőszakon belül jegyjavító vizsgát tehet. Szigorlat esetében a hallgatónak tanulmányai során, szakonként legfeljebb egy alkalommal van lehetősége a teljesített szigorlati jegy ugyanazon vizsgaidőszakon belüli javítására.

(2) A jegyjavító vizsga esetében a javítóvizsgára vonatkozó szabályok az érvényesek. A jegyjavító vizsga értékelése végleges.

(3) A kitűzött vizsganapon való meg nem jelenés esetén a korábban tett vizsga érdemjegye véglegessé válik.

A vizsgák nyilvántartása

32. §

(1) Az oktató a vizsga eredményét vagy a gyakorlati jegyet a leckekönyvbe és az elektronikus tanulmányi nyilvántartó rendszerbe beírja, azonos dátummal. A leckekönyvbe beírást aláírásával igazolja. A leckekönyv közokirat, hibás bejegyzés esetén az ide vonatkozó eljárásoknak megfelelően kell eljárni. A hallgató a leckekönyvbe csak tantárgyfelvételi bejegyzést tehet, törlést vagy javítást azonban nem végezhet.

(2) Amennyiben a vizsgára a hallgató nem hozta magával leckekönyvét, tőle a vizsgára állást az oktató megtagadhatja. Amennyiben a hallgató leckekönyv nélkül vizsgázik, a jegy későbbi rögzítéséről magának kell gondoskodnia. Az oktató ilyen esetekben is köteles a jegy elektronikus rögzítésére a vizsgát követően, három napon belül.

(3) Az írásbeli vizsgához az oktató köteles jegybeírási időpontot rendelni, amikor a vizsgaeredmény leckekönyvbe való bejegyzése céljából a hallgatók rendelkezésére áll. Amennyiben ezen az időpontra a hallgató nem jelenik meg, a jegy későbbi bejegyeztetéséről magának kell gondoskodnia.

(4) Az oktató a jegyet a leckekönyvvel egyezően és saját kódjával írja be az elektronikus tanulmányi nyilvántartó rendszerbe, a leckekönyvi bejegyzést követő 3 munkanapon belül. Az oktató akadályoztatása esetén a tanszékvezető joga és kötelessége erről gondoskodni.

(5) Gyakorlati jegyet és a minősített aláírást legkésőbb a vizsgaidőszak vége előtt egy héttel kell a leckekönyvbe és az elektronikus tanulmányi nyilvántartó rendszerbe bejegyezni. A leckekönyvbe való bejegyeztetés a hallgató kötelessége.

A félév teljesítése

33. §

(1) Egy tantárgyat a hallgató az adott szakon legfeljebb háromszor vehet fel. A tantárgy harmadik sikertelen teljesítése a szak elvesztését eredményezi. A nem hitéleti képzésben tanulmányaikat 2011/2012. tanév előtt megkezdett hallgatók költségtérítéssel formában az adott tantárgyat további három alkalommal felvehetik.

(2) A hallgatónak juttatásképes a félévre, ha legalább 15 kreditet szerzett.

(3) A félévet az oktatási rektorhelyettes a leckekönyv aláírásával érvényesíti.

(4) A megszerzett kreditek számát, a súlyozott tanulmányi átlagot és az ösztöndíjindexet a vizsgaidőszakot követően az illetékes Tanulmányi Osztály állapítja meg.

A tanulmányi átlageredmény kiszámítása

34. §

(1) A súlyozott tanulmányi átlag kiszámításának a képlete a következő:

Súlyozott tanulmányi = $\frac{\text{Megszerzett kredit és az érdemjegy szorzatának összege}}{\text{-----}}$

átlag

Megszerzett kreditek összege

(2) Az ösztöndíjindex kiszámításának a képlete a következő:

$$\text{Ösztöndíjindex} = \frac{\text{Megszerzett kredit és az érdemjegy (>1) szorzatainak összege}}{\text{A felvett kreditek összege, de legalább 24 kredit}}$$

(3) A korrigált kreditindex kiszámításának a képlete a következő:

$$\text{Korrigált kreditindex} = \frac{\text{Megszerzett kredit és az érdemjegy (>1) szorzatainak összege}}{30} \times \frac{\text{Megszerzett kredit}}{\text{Vállalt kredit}}$$

(4) A javított elégtelen osztályzatot az átlageredmény kiszámításakor figyelmen kívül kell hagyni. Nem teljesítés vagy elégtelen osztályzat esetén a megszerzett kredit értéke nulla.

(5) Az áthallgatás keretében tett vizsga az ösztöndíjindexbe beszámít, abban a félévben, amelyikben azt a hallgató megszerezte.

(6) A vizsgaidőszakon túli időpontra engedélyezett vizsgát az ott megjelölt vizsgaidőszak átlageredményébe kell beszámítani.

(7) Jegyjavító vizsga esetén a végleges jegyet kell az átlageredménybe beszámítani.

(8) Az átlageredményt az osztályzatok és a (4)–(7) bekezdés rendelkezéseinek figyelembevételével két tizedes jegy pontosságig kell kiszámítani, és az eredményt be kell vezetni a hallgató leckönyvébe.

(9) A tanulmányi átlageredmény:

a) <i>kitűnő</i> , ha a súlyozott tanulmányi átlag	5,00
b) <i>jelas</i> , ha a súlyozott tanulmányi átlag	4,51–4,99
c) <i>jó</i> , ha a súlyozott tanulmányi átlag	3,51–4,50
d) <i>közepes</i> , ha a súlyozott tanulmányi átlag	2,51–3,50
e) <i>elégséges</i> , ha a súlyozott tanulmányi átlag nem éri el a	2,51-et.

Elbocsátás az intézményből

35. §

(1) El kell bocsátani a DRHE-ről a hallgatót, ha

- az ötödik passzív félévet venné igénybe, önhibájából,
- meghaladja a nyolc félévet a passzív félévei és azon félévei számának összege, melyekben nem szerzett legalább 15 kreditpontot a kötelező és a kötelezően választandó tantárgyakból.

- c) a képzési idő alatt önhibájából egy tantárgy kreditjét a 32. § (1) bekezdésében foglaltak szerint nem szerzi meg,
- d) a képzési idő első 2 aktív félévében nem szerzett legalább 15 kreditpontot a DRHE-n meghirdetett és teljesített tárgyakból.

(2) Akit a DRHE-ről fegyelmi vétsége miatt meghatározott időre kizártak, tanulmányai folytatását csak abban az esetben kérheti, ha mentesült a fegyelmi büntetés hátrányos jogkövetkezményei alól.

Méltányosság gyakorlása

36. §

(1) A sikertelen vizsgák megismétlésére vonatkozó 30. § (2)–(4) bekezdés, és az elbocsátásra vonatkozó 35. § (1) bekezdés szabályai alól – a hallgató kérelmére – a rektor a teljes képzési idő alatt, egy alkalommal felmentést adhat, amennyiben a hallgató hitelt érdemlően igazolni tudja, hogy tanulmányi kötelezettségeinek az adott félévben szülés, baleset, betegség vagy más váratlan ok miatt, önhibáján kívül nem tudott eleget tenni.

(2) A méltányossági kérelmet írásban, a rektorhoz címezve, az illetékes Tanulmányi Osztályra kell benyújtani. A kérelmet a Tanulmányi Osztály vezetője, saját állásfoglalásával ellátva, az illetékes intézetvezetővel való egyeztetést követően, 3 munkanapon belül továbbítja a Rectori Hivatalba. A kérelemről a rektor a kézhezvételtől számított 5 munkanapon belül határoz.

(3) A méltányosságon alapuló határozatban rendelkezni kell a pótlás feltételeiről, az esetleges felmentésekről, és utalni kell arra, hogy a hallgató a továbbiakban méltányossági alapon kedvezményt nem kaphat.